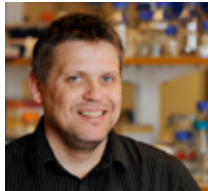

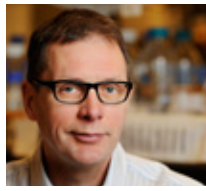
Lífvísindasetur Háskóla Íslands

sameinaður vettvangur rannsókna í sameinda- og frumulíffræði

**Þórarinn
Guðjónsson**
dósent

tgudjons@hi.is

**Eiríkur
Steingrímsson**
prófessor

eirikurs@hi.is

Lífvísindasetur Háskóla Íslands tók formlega til starfa 30. nóvember 2011. Lífvísindasetrið hefur heimilisfesti við læknaeild Háskóla Íslands en hefur efnt til samstarfs við aðrar stofnanir á Íslandi sem stunda rannsóknir á sviði lífvísinda, þar með talið Landspítala og Keldur. Stofnun Lífvísindaseturs má rekja annars vegar til skýrslu sem nefnd á vegum þáverandi rektors Háskóla Íslands, Páls Skúlasonar, tók saman um lífvísindarannsóknir við HÍ, og hins vegar til markáætlunar vísinda- og tækniráðs um „Erfðafræði í þágu heilbrigðis og örtækni“. Skýrsla rektorsnefndarinnar benti á að rannsóknir á sviði lífvísinda væru stundaðar á litlum rannsóknastofum sem dreifðar væru um húsnaði háskólans og tengdar stofnanir en að því væri mikið óhagræði. Skýrslan hvatti til stofnunar Lífvísindaseturs. Markáætlunin kom til sögunnar nokkru síðar en styrkir úr henni brúðu bilið milli dreifðra rannsóknarhópa og stuðluðu að sameiningu og samstarfi. Smám saman óx starfsemin og Lífvísindasetur varð til. Rannsóknarhópar innan Lífvísindaseturs HÍ stunda rannsóknir á ýmsum sviðum sameinda- og frumulíffræði, svo sem á líffræði krabbameina, starfsemi og sérhæfingu stofnfrumna, taugalíffræði, stjórnum genatjáningar, erfðalækninga, næringar- og matvælafræði, ónæmisfræði, auk ýmissa sviða lífeðlisfræði.

Mikill ávinningur er af samvinnu milli rannsóknarhópa þegar vísindamenn á þessu sviði stefna að sam-

eiginlegum markmiðum. Aukin samskipti vísindamanna leiðir til samvinnu og um leið til þekkingarsköpunar. Betri tengsl myndast einnig við klíniska starfsemi Landspítala en tengsl grunnvísinda og klínískra vísinda er forsenda betri meðferðar- og greiningarúræða. Þegar þetta er ritað eru 45 hópstjórar skráðir við Lífvísindasetur og með þeim starfa nærri 100 meistara- og doktorsnemar, ásamt nýdoktorum og tæknifólki. Fjöldi erlendra doktorsnema og nýdoktora eykst stöðugt. Stefnir er að því að flestir vísindamenn Háskóla Íslands og Landspítala á sviði sameindalífvísinda tengist Lífvísindasetri og skapi þannig öflugan vettvang rannsókna á þessu sviði. Lífvísindasetrið hefur nú þegar skapað frjóan jarðveg fyrir innlenda og erlenda gestafyrirlestra og mun það eflast með stækkun setursins.

Aukinn sýnileiki

Með Lífvísindasetri eykst sýnileiki rannsókna sem tengjast setrinu, bæði hérlendis og erlendis. Rannsóknir á sviði lífvísinda byggja á gömlum merg og hafa haft mikil áhrif í íslensku þjóðlífi, mun meiri áhrif en menn kannski gera sér grein fyrir. Rannsóknir á þessu sviði hafa leitt til þess að sérfræðiþekking er til staðar sem tryggir bæði menntun ungs fólks í fræðunum en um leið öryggi á ýmsum sviðum, til dæmis vegna þekkingar á smitsjúkdómum, ónæmisfræði, krabbameinum og hjarta-

sjúkdómum. Þessar rannsóknir hafa einnig haft mikil áhrif á íslenskt atvinnulíf en atvinnusköpun á sviði lífvísinda er mikil og mun fara vaxandi. Rannsóknarhópar Lífvísindaseturs koma fram undir sameiginlegri heimasíðu (lifvisindi.hi.is/) þar sem er að finna ítarupplýsingar um hvern og einn rannsóknarhóp. Vefsíðan er á ensku og hefur þegar vakið athygli þar sem erlendir nemendur eru farnir að hafa samband við einstaka rannsóknarhópa eftir að hafa kynnt sér efni síðunnar.

Samnýting tækja og hagræðing í rekstri

Tæki til rannsókna í lífvísindum eru sérhæfð, dýr og úreltast hratt. Það er því mikilvægt að nýta þau sem best á hinum stutta líftíma þeirra. Með stofnun Lífvísindaseturs má bæði samnýta tæki og standa sameiginlega að fjármögnun og rekstri þeirra. Auk þess verður ávinningur vegna hagræðingar í rekstri, svo sem með sameiginlegum innkaupum á rekstrar- og rannsóknavörum sem iðulega eru sérhæfðar og dýrar.

Aukinn þéttleiki virkra vísindamanna á sviði lífvísinda eykur samvinnu og þekkingarsköpun en skapar um leið kröfuna um að menn standi sig í styrkjasókn, bæði um innlenda og erlenda styrki.

Með Lífvísindasetri Háskóla Íslands er orðið til frjótt umhverfi fyrir vísindamenn og rannsóknanema, þar sem eftir-sóknarvert er að starfa. Markmiðið er að

setrið verði mikilvægur vettvangur Íslendinga sem flytja til Íslands að loknu framhaldsnámi erlendis og erlendra aðila sem vilja stunda nám eða störf í sameinda- og frumulíffræði á Íslandi. Stofnun setursins hefur nú þegar leitt til öflugs vísindastarfs sem mun án efa efla gæði þessarar starfsemi. Sú þekking sem vísindin skapa leiðir til hagsbóta fyrir sjúklinga og íslenskt samfélag í heild.

Mynd úr rannsóknarstofu: Eiríkur Steingrímsson